

V. Letnik.

7. zvezek.

Veneec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 7. zvezka.

	Stran
Duh krščanske podložnosti	97
Kaj je Gospod naročil zveličani Margariti Alakok za sveto leto	99
Srce Jezusovo, vir vse tolažbe	100
Hrvaška mladina pod zastavo presvetega Srca	103
Devetnajsto letno poročilo	106
Lurška stava	109
Naznanila in poročila	110

„Veneec“ prejeman pri upravništvu stane na leto 1 K 20 h, po pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Upravništvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1901.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa:

Kanonik Jan. Sajovic 2 K, Apolonija Kogovšek 2 K, iz Stare Loke 15 K, Helena Luzar 2 K 40 h, župnije: Vrhnika 340 K, Smlednik 193 K, Boh. Bistrica 170 K, Vodice 151 K, Polh. Gradec 140 K, Kamna Gorica 102.22 K, Trata 104.81 K, Cerklje 139 K, Polje 100 K, Šmartno pod Šmarno Goro 100 K, Ustje 20 K, Postojna 65 K, Sveti Križ nad Jesen. 24 K, Homec 91 K, Podraga 78.20 K, Topla Reber 22.35 K, Dobrava pri Kropi 24.40 K, Zagradec, 50 K, Trnje 41 K, Šmarje 70 K, Mirna 65 K, Rovte 80 K, Javor pod Ljublj. 9.80 K, Železniki (II.) 21 K, Nevlje 52.60 K, Polica 72 K, Velike Poljane pri Ribnici 60 K, Tunjce 76.50 K, Šturije 43.68 K, Kostanjevica 36.36 K, Trstenik 45.64 K, Soteska 40 K, Goče 14.48 K, Šmihel pri Žuž. 24 K, Kočevje 68.52 K, Logatec 31.50 K, Nova Oselica 40 K, Ovšiše 29 K, Žabnica 16 K, Preserje 54 K, Grčarica 32 K, Leskovec 80 K, Hrenovice 20 K, Ložice 21 K, Leše 16 K, Podzemelj 62.30 K, Rob 32 K, Stara Oselica 34 K, Podlipo 3.20 K, Bloke 68.40 K, Sostro 60 K, Kolarat 6.80 K, Kokra 14.40 K, Dole 68.80 K, Franc Benkovič 3 K, Emilija Prusak 1 K, Neimenovan 1 K, bar. Lazarini 2 K, kanonik Rozman 20 K, po čč. gg. Uršulinkah 39 K.

Za sveto Detinstvo:

Šolarji v Dražgošah 1 K 40 h, iz Gornjega Grada 15 K 68 h, iz Sevnice ob Savi 8 K 40 h, iz Sv. Pavla pri Preboldu 21 K 40 h.

Za razširjanje sv. vere:

Ź. Ź. 2 K.

Za najpotrebniše misijone:

Ź. Ź. 2 K, Neimenovana 20 K.

Za misijon v Afriki:

Z Jesenic 3 K 60 h.

Za gobave na Japonskem:

Neimenovan („da bi gobavi bolniki po milosti sv. leta bili očiščeni dušnih gob“) 5 K.

Za varihe božjega groba:

Župnija Rob 14 K 26 h.

Za bratovščino sv. Frančiška:

Iz Stare Loke 2 K 30 h.

Za kruh sv. Antona:

Mih. Bencek (Ogrsko) 10 K, dekleta iz Moravške Marijine družbe 4 K, R. Ź. v R. 1 K, A. M. R. 2 K.

Za misijonsko cerkev sv. Jožefa v Celju.

Ź. Ź. 2 K, iz Dražgoš 2 K.

Za kapelico sv. Cirila in Metoda v Aleksandriji:

Mladeniči in dekleta iz Marijine družbe v Źarenini 9 K, nekdo iz Trsta 1 K 60 h.

Za pogorelee v Gorenji vasi:

Neimenovan 5 K.

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec julij namen sv. Očeta: *Krščanska podložnost.*

II. za posamezne dni:

1. <i>Katoliška cerkev v Avstriji.</i>	18. <i>Strežniki po bolnišnicah.</i>
2. <i>Marijine družbe.</i>	19. <i>Družbe sv. Vincencija. Misijonski duhovniki Usmiljene sestre.</i>
3. <i>Katoliška dijaška društva.</i>	20. <i>Katoličani na Hrvaškem in v Bosni</i>
4. <i>Oni, ki trpé hude izkušnje.</i>	21. <i>Samostanske šole.</i>
5. <i>Mladeniči, ki jih Bog kliče v duhovski stan.</i>	22. <i>Zavetišča za mladino.</i>
6. <i>Družba sv. Cirila in Metoda in nje šole.</i>	23. <i>Da bi bilo več vere med gospodo.</i>
7. <i>Letošnji novomašniki.</i>	24. <i>Krščanski posli.</i>
8. <i>Slovenski delavci na Nemškem.</i>	25. <i>Goriška nadškofija.</i>
9. <i>Dekleta, ki je njih nedolžnost v hudi nevarnosti.</i>	26. <i>Društva za žene.</i>
10. <i>Obrekovani duhovniki.</i>	27. <i>Krščanski zdravniki.</i>
11. <i>Misijoni po slovenskih krajih.</i>	28. <i>Sv. Oče Leon XIII.</i>
12. <i>Družba sv. Mohorja.</i>	29. <i>Delavke v fabrikah</i>
13. <i>Dijaki na počitnicah.</i>	30. <i>Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.</i>
14. <i>Škofovi savodi v Ljubljani.</i>	31. <i>Jezuitski red.</i>
15. <i>Katoličani na Nemškem.</i>	
16. <i>Karmeličanski red.</i>	
17. <i>Poklic v redovni stan.</i>	

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v sakramentu presv. Rešnjega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblašene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse sadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Listnica uredništva. — Več dopisov smo morali odložiti za prihodnjo številko, ker ta pot ni bilo prostora v listu. — A. T. v M. Prosimo Vas, napišite nam nekaj vrstic o slavnosti, ki jo bode imeli 29. t. m.; v št. 8. bode ob enem priobčili to poročilo in Vaš zadnji dopis. Rokopise damo v tiskarno 15. dan vsakega meseca — V. B. Vašemu vprašanju bode prihodnjič odgovorili. *Uredništvo.*

Prošnja. Nekateri naročniki »Venca« za letos še niso poslali naročnine. *Prosimo, da to storé takoj, ker bi jim sicer morali list ustaviti.* *Upravništvo.*

Odpustki meseca julija 1901.

Da dobimo odpustke, moramo: 1.) imeti namen, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2.) biti moramo v milosti božji; in 3.) storiti dobra dela, ki jih cerkev ukazuje za odpustke. — Ukazuje pa navadno cerkev za *popolne* odpustke: izpoved in sv. obhajilo in molitev v namen sv. Očeta. Če je treba v namen sv. Očeta moliti v *določeni* cerkvi, je to vselej posebe povedano.

2. *Torek. Obiskovanje Marije Device.* Popoln odpustek: a) udom *rožnivenške bratov.* v bratovski cerkvi; b) udom *škapulirske bratovščine karmel. M. b.* v bratovski ali farni cerkvi.

4. *Četrtek, I. v mesecu.* Udom *bratovščine presv. Rešnjega Telesa* popoln odpustek v bratovski cerkvi, — če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. *Petek, I. v mesecu* Popoln odpustek *vsem vernikom*, ki gredó k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo v namen sv. Očeta

7. *Nedelja, I. v mesecu.* Udom *rožnivenške bratovščine* trije popolni odpustki: 1.) če v bratovski kapeli molijo v namen sv. Očeta; 2.) če so pri mesečni procesiji; 3.) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Ker je danes *sv. Lorenc Brindiški*, dobé *vsi verniki* popoln odpustek v *kapucinskih cerkvah*, tretjeredniki pa v farni cerkvi, če ni blizu redovne cerkve.

9. *Torek. Sv. Nikolaj in tov. Sv. Veronika.* Vsem vernikom popoln odpustek v *frančiškanskih in kapucinskih cerkvah*, tretjerednikom v farni cerkvi, če ni blizu redovne cerkve.

14. *Nedelja. Sv. Bonaventura.* Popoln odpustek v *frančiškanskih in kapucinskih cerkvah*, kakor 9. dan t. m.

16. *Torek. Marija Devica Karmelska.* V *karmel. cerkvah* dobimo danes popoln odpustek *tolikokrat, kolikorkrat* obiščemo cerkev in molimo v namen sv. očeta. Odpustek moremo obrniti tudi vernim dušam v prid. — Kdor hodi k izpovedi vsak teden, mu za ta dan ni treba posebe iti k izpovedi; zadosti je, da prejme sv. obhajilo; drugi morajo iti k izpovedi in sv. obhajilu. *Udje škapulir. brat. karmel. M. b.* dobé en popoln odpustek v farni cerkvi, če ne morejo obiskati karmelitske redovne cerkve.

19. *Petek. Sv. Vincencij Paol.* Popoln odpustek: a) udom *Vincencijeve družbe*, danes ali v osmini; b) udom *sv. Detinstva*.

20. *Sobota. Sv. Elija, prerok.* Popoln odpustek udom *škapulirske brat. karm. M. b.* v bratovski ali farni cerkvi.

22. *Ponedeljek. Sv. Marija Magdalena.* Popoln odpustek a) udom *bratovščine sv. Rešnjega Telesa*, kakor 4. dan t. m.; b) udom *brat. prečist. Srca Marijinega*.

24. *Sreda. Sv. Frančišek Solanski, iz reda sv. Frančiška.* Popoln odpustek v *frančiškanskih in kapucinskih cerkvah*, kakor 9. dan t. m.

26. *Petek. Sv. Ana.* Popoln odpustek udom *škapul. brat. karmelske Matere božje* v bratovski ali farni cerkvi.

28. *Nedelja, zadnja v mesecu.* Popoln odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec; b) onim, ki nosijo *višnjevi škapulir*.

29. *Ponedeljek. Sv. Marta.* Popoln odpustek udom *bratovščine presv. Rešnjega Telesa*, kakor 4. dan t. m.

31. *Sreda. Sv. Ignacij.* Popoln odpustek: a) vsem vernikom v *jezuitskih cerkvah*; b) udom *brat. sv. Rešnjega Telesa*, kakor 4. dan t. m.

Zvezek 7.

Letnik V.

Julij 1901.

Duh krščanske podložnosti.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec julij.)

Zvso resnobo je nastopil pred izvoljenim ljudstvom judovskim nekaj prorok Jeremija. Brez strahu in brez ozirov je bičal pregrehe, katerim so se bili vdali. Nekako najtrše pa je obsojal sveti poslanec božji nepokorščino do Boga. V imenu božjem kliče ljudstvu: Strl si moj jarem, moje zveze si raztrgal in rekel: Ne bom služil!

Ne bom služil! Te predrzne besede ponavljajo še dandanašnji vsi oni, ki so zavrgli zapovedi božje. Ne bom služil! kliče nevernik, ki noče pripoznati Boga za svojega najvišjega gospodarja. Ne bom služil, kliče grešnik, ker ne mara izpolnjevati zapovedi božjih in cerkvenih.

In vendar pravi Jezus: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi! Kar pa je Zveličar priporočal v besedi, to je zvrševal tudi v dejanju nam v zgled. Najprej je kazal podložnost do svojega rednika in matere. Iz mladostnih let njegovih nam sveti evangelij ne pové skoro nič drugega o njem nego te besede: In jima je bil pokoren. Prav tako je kazal svojo podložnost do posvetne oblasti. Kako lepo je učil, naj damo cesarju, kar je cesarjevega! In ko je ustanovil svojo Cerkev, je naravnost odločil: kdor pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik.

V teh treh zvezah, ki jih ima kristjan v življenju, se mora kazati po Kristusovem zgledu tudi naša podložnost. Najprej v družini, potem v državi in v cerkvi.

Bog vsakega človeka, ko pride na svet, izroči v družino. Ta red se mora ohraniti, sicer bi človeštvo moralo izumreti. Kaj bi bilo z novorojenim

otročičem, ako bi ga mati ali oče postavila na cesto? Toda ker otrok dobiva prve dobrote v družini, zato pa ima tudi dolžnosti do družine, katerim se po božji postavi ne sme nikdar izogniti. Nikdar, smo rekli. Ali naj bode človek kakor žival, kakor ptica, ki ostane v gnezdu le toliko časa, da ji peruti zrastejo, potem pa izleti in pozabi kraja, kjer se je izvalila? Ne, ta navada je živalska, ki je človek ne sme posnemati. Zakaj pa nam je Bog dal četrto zapoved? Zakaj je naš Zveličar prav to zapoved tako zvesto izpolnjeval?

Tako bi moralo biti v vsaki krščanski družini. Oče in mati naj bi zapovedovala, otroci naj bi natančno ubogali. To je namen svetega Očeta, katerega bi po molitvi pobožnih vernikov radi dosegli. In kako potrebno je zlasti dandanes moliti v ta namen! Ali ne vidimo toliko nesrečnih družin, toliko žalujočih starišev, toliko zapuščenih, da ne rečem razuzdanih otrok? Odkod to? vprašate. Odtod, ker je v družinah odnehal duh Kristusov, ker se je krščanska podložnost iz njih izgubila. — Bog je rekel: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj jih ne le do 13. ali 20. leta, marveč zmirom. Potem boš dolgo živel in se ti bo dobro godilo na zemlji. To je duh krščanske podložnosti.

A ne samo na družino, človek je navezan tudi na državo. Vsaka država pa je tako urejena, da v njej nekateri zapovedujejo, drugi pa slušajo in ubogajo. Le na ta način je mogoče, da se javni blagor, za kateri si država prizadeva, v resnici tudi doseže. Toda poglejmo si današnje čase. Ali se ne pojavljajo tuintam ljudje, ki bi rajši danes kakor jutri pomorili vse vladarje? Ali jih ni premnogo, ki bi se ob vsaki priliki radi odtegnili svojim dolžnostim do države? Pa to nikakor ni nauk Kristusov. On, kralj nebes in zemlje, se je pokoril posvetni oblasti. Celó smrt je prestal na križu, v katero ga je obsodila, četudi po krivici, svetna gosposka. In kako je učil svoje apostole? In kako so ti učili prve kristjane? Bodite podložni vsaki človeški stvari zaradi Boga — uči sveti Peter — bodisi kralju, kakor najvišjemu, ali vojvodom, kakor od njega poslanim v maščevanje nad hudodelniki. In sveti Pavel piše Rimljanom (13, 1): Vsak človek bodi pokoren višji oblasti; ni namreč oblasti od drugod kakor od Boga; katere pa so, so od Boga postavljene. Zgodovina uči, da so bili najboljši državljani od nekdanj verni kristjani, zakaj oni niso bili podložni svojim svetnim oblastnikom iz strahu pred kaznijo, ampak zato, ker Bog zapoveduje, da dajmo cesarju, kar je cesarjevega: davek, komur davek, dac, komur dac, strah, komur strah. O da bi pač tudi države to razumele in spoznale! Potem ne bi bilo toliko tožba, kako se v raznih državah ravno nasproti kristjanom delajo postave, ki razširjanje in utrjevanje Kristusovega nauka mej narodi naravnost zabranjujejo. Žal, da v naših časih državna oblast tako nerada podpira v javnosti Kristusov nauk, zato pa le prepogosto opazujemo, kako se tudi njeni temelji majejo in jej podložni drzno pokorščino odrekajo. Naj zavlada mej nami duh krščanske podložnosti, in trdno bodo stale države.

Tretjič je kristjan ud svete cerkve. Da mora biti svojim cerkvenim predstojnikom podložen, to mu pové vest in Kristusov nauk. Pa koliko ža-

lostnih zgledov nepokorščine imamo tudi pri nas! Škofje morajo kaj zapovedati ali prepovedati, sicer bi ne bili pastirji svojih čred. In glej! Koliko izgubljenih ovac se takoj oglasi, češ, tega ni treba, čemu to?

Naš Zveličar je rekel apostolom: Kdor vas sprejme, mene sprejme. In te besede še vedno veljajo v katoliški cerkvi, kjer Kristus živi po svojih namestnikih. Kdor sprejme torej z veseljem in poslušša in uboga cerkvene predstojnike, on uboga Kristusa samega in poslušša njegov nauk.

Bodi torej bodoči mesec posvečen trdnim sklepom, da se hočemo vaditi bolj in bolj v duhu krščanske podložnosti: otroci do starišev, odrasli do svetne in duhovske gosposke. Tako bode kraljeval med nami in nad nami Kristus, kateremu čast in slava vekomaj!

—r—

Kaj je Gospod naročil zveličani Margariti Alakok za sveto leto.

Leta 1681. je papež Inocencij XI. razpisal sveto leto. Storil je to s tem namenom, da bi verniki v svetem letu z molitvijo izprosili pomoči iz nebes v tedanjih hudih časih. — Na Francoskem je vladal Ludovik XIV. Oblastni in prevzetni kralj se je lastil cerkvenih pravic in zahteval, da se mu škofje v vsem pokoré. Papež se je uprl mogočnemu nasilniku in iskal pomoči v molitvi; zato je razglasil sveto leto.

Razen tega je grozila vojska s Turki. Francoski kralj je bil nadražil Turke zoper Avstrijo. Pripravljali so se, da udarijo naravnost na cesarski Dunaj. Nevarnost je bila tem večja, ker so se uporni Ogrji bili z njimi na tihem zvezali. Papež je slišal o tem in oznanil sveto leto 1681., in zopet leta 1683., ko se je bila vojska začela. Vse krščanstvo je molilo za zmago. Bog je goreče prošnje uslišal in dal, da je krščanska vojska 12. septembra leta 1683. popolnoma premagala divje Turke.

Sveto leto, ki je bilo v Rimu leta 1681. proglašeno, so na Francoskem oznanili leta 1682. V škofiji, kjer je živela zveličana Margarita Alakok, so za jubilejni odpustek določili dneve med 10. in 24. majnikom.

V tem času, in sicer 14. dan majnika, je Gospod zveličani Margariti Alakok razodel imenitne resnice o svetem letu. Iz besedi Gospodovih se vidi, da Jezus Kristus hoče prav to, kar so lani sv. Oče Leon XIII. v svojem pismu o sv. letu tako zelo povdarjali: namen sv. leta je, da bi **se ljudje poboljšali**, in kar so zagrešili, s pokoro popravili. Ni torej dosti, če z dobro izpovedjo sklenemo svoje preteklo življenje; treba je greh s korenino izruvat iz srca in začeti novo življenje. — Potem pa je Gospod zveličano Margarito tudi poučil, koliko moč ima pri Bogu molitev, ki jo opravljamo združeni s presv. njegovim Srcem.

Zveličana Margarita piše tako-le:

„Kot strog sodnik mi je dal Gospod spoznati, da njegove svete pravice ne dražijo tako hudo neverniki, ampak mnogo bolj njegovo izvoljeno ljud-

stvo, ki se je uprlo zoper Boga. Ker ljubi svoje ljudstvo, je bode strahoval. Če se ljudstvo vrne k Bogu, bode roka kaznujoče pravice počivala, in vladalo bode zopet usmiljenje. Ako pa se ne bodo vsi poboljšali, bodo čutili težo strahovalne pravice božje. Ena sama pravična duša more izprositi milost za tisoč in še več pregreh.“

Ko so redovnice molile jutranjice, je Gospod rekel zveličani Margariti: „Jokaj in žaluj neprenehoma, ker je bila moja kri za toliko duš zastonj prelita. Če plevel, ki so mu dali rasti v srcu, po vrhu porežejo: se jim zdi, da so dosti storili; ni jih pa skrb, da bi poruvali tudi korenine. — Gorje dušam, ki ob studencu žive vode ostanejo umazane in bolne; nikoli ne bodo čiste in zdrave!“

Zveličana Margarita se je obrnila k presv. Srcu in rekla: „Moj Gospod in moj Bog! tvoje usmiljenje naj skrije vse nezveste duše v tvoje Srce, da se tu posveté Tebi v večno slavo!“ — Gospod je odgovoril: „To hočem storiti, če mi obljubiš, da se bodo v resnici poboljšali!“

„Moj Bog“, reče Margarita, „dobro veš, da to ni v moji moči, če ti sam tega ne storiš z zaslugami svojega trpljenja.“

Tedaj pa je Gospod zveličani Margariti dal umeti, da mu je v svetem letu najljubša ta-le trojna prošnja:

1. Darujmo večnemu Očetu bogato zadoščenje, katero mu je Kristus na sv. križu dal za grešnike; in prosimo ga, naj stori zavoljo zasluženja presvete krvi Kristusove, da bodo duše, mrtve po grehu, po milosti zopet oživele in njega slavile vekomaj.

2. Darujmo večnemu Očetu ljubezen božjega Srca Jezusovega, v povračilo za mrzlost in vnemarnost njegovega izvoljenega ljudstva; in prosimo ga, naj zavoljo goreče ljubezni, v kateri je Kristus umrl, vname mlačna srca, da ga bodo ljubila vekomaj.

3. Darujmo večnemu Očetu pokorščino presv. Srca Jezusovega, in prosimo ga, naj zavoljo zasluženja Kristusovega vsem dá milost, da bodo izpolnjevali njegove svete zapovedi.

Srce Jezusovo, vir vse tolažbe.

(*Litanije presv. Srca Jezusovega.*)

Strto od žalosti in bolečin je presveto Srce na križu prenehalo bít in ko je bilo že mrtvo, je je vojak še prebodel s sulico, in potekla je iz njega zadnja kaplja krvi. — Prišla pa je velika noč, zazorel je veliki dan, — dan vstajenja. Duša Jezusova se je dvignila izpred pekla in hitela, da se zopet združi s svojim svetim telesom. In presveto Srce je zopet bilo, — bilo pa veselja in radosti. — Delo, katero je nebeški Oče dal svojemu včlovečenemu Sinu, da je izvrši, — delo odrešenja je končano. Na Kalvariji je opravil krvavi dar, vrnil je čast Očetu in grešni človeški rod spravil z Bogom. To je bilo veliko in težko delo! Stalo ga je življenje. Pa

sedaj je vse končano; in tega se veseli in raduje presv. Srce Jezusovo. Polno je veselja in sladke tolažbe! — Svoje sreče pa najboljše Srce noče uživati samo zase; ono hoče, da se z njim veselé vsi njegovi prijatelji. Zgodilo se boče to v polni meri v nebesih, kjer bodo izvoljeni pili iz reke večne blaženosti; a tudi že sedaj, ko smo še na zemlji, nam teče iz Srca Jezusovega neusahljiv studenec tolažbe. V litanijah imenuje zato sv. cerkev Srce Jezusovo: vir vse tolažbe. — Pojdimo danes k temu studencu in pijmo iz njega vsi, ki smo žalostni in potrti. Saj nas Jezus sam tako prijazno vabi: pridite k meni vsi in jaz vas bodem poživil. Hiti nam nasproti, da nas potolaži. — In da bodemo s tem večjim zaupanjem prihajali k studencu tolažbe, izberimo in premišljujmo ta ali oni dogodek iz življenja Gospodovega v onih lepih in veselih dneh po vstajenju.

Tam na sijonski gori, v tihi samotni sobici moli žalostna Mati božja in premišljuje, kar se je bilo zgodilo zadnje dni. Danes je tretji dan, odkar so položili Jezusa v grob. To so bile dolge in bridke ure; pa danes boče vstal, njen ljubi Sin. — Ko je bila vsa zatopljena v mislih na Jezusa, ga kar nenadoma ugleda pred seboj, živega, v nebeški slavi; tak je bil kakor takrat, ko se je bil na Taboru veličastno izpremenil. — Mati, sedaj je vse minulo, veseli se, aleluja! Glej, tukaj sem! Vstal sem, kakor sem rekel. Veseli se, aleluja! — Pa kdo bi mogel povedati, kaj je občutilo tisti trenotek presveto Srce Jezusovo in prečisto Srce Marijino! Pred tremi dnevi sta se srečala na poti na Kalvarijo, božji Sin s križem na rami in njegova presveta Mati z mečem bridke žalosti v srcu. Danes je prišel isti božji Sin v slavi in veličastvu, da potolaži svojo žalostno Mater. Sedaj je vse pozabljeno. Bridka je bila žalost in velika je bila bolečina žalostne Matere; a danes more prečista Devica govoriti s psalmistom: „po obilnosti bolečin v mojem srcu so tolažbe tvoje razveseljevale mojo dušo.“ (Ps. 93, 19.)

Presveta božja Mati je prva okusila, kako sladka je tolažba, ki izvira iz presv. Srca Jezusovega. Druga pa je bila Marija Magdalena.

Velikonočno jutro, še pred solnčnim izhodom, so šle pobožne žene k grobu, da bi mazilile telo Jezusovo. Pa grob je bil odprt in prazen; stopile so notri, in angel, ki je bil tam pri grobu, jim je rekel, da je Gospod vstal in ga ni več tukaj. Marija Magdalena je tudi bila z njimi. Ko pa je ugledala odvaljen kamen, ni stopila z drugimi ženami v grobnico, ampak je hitela nazaj v mesto, povedat apostolom, kaj se je zgodilo, češ, Gospodovo telo je nekdo vzela. Potem se je vrnila k grobu in tam jokala. Vsa v solzah se ozre nazaj in vidi pred seboj nekoga, ki se ji je zdel, da je vrtnar. Bil pa je Jezus. „Zakaj jokaš?“ ji reče; „koga iščeš?“ Kakor da bi morali vsi vedeti, kaj ji je, ne odgovori na vprašanje, ampak pravi proseč: „Gospod, če si ga ti vzela, povej mi, kam si ga položil, da grem ponj.“ Ob teh besedah se Srce Jezusovo ni moglo več premagovati. Ljubezen zveste učenke, ki žalostna išče svojega Učenika, ga je ganila; ogovori jo: „Marija!“ In Marija Magdalena ga tisti trenotek spozna. Spoznala ga je po glasu. Ta glas je prej tolikrat slišala; in ko jo je Jezus poklical po imenu, je pri tisti priči spoznala, da je on. Sama ta beseda iz ust Jezusovih jo je tako prevzela, da je padla

prednj na kolena in ni mogla drugega izpregovoriti kakor: „Učenik!“ — Še joka; toda solze, v katerih se topi, niso več solze žalosti, ampak solze srčnega veselja. Iz Srca Jezusovega, ki je vir vse tolažbe, je kanila v potrto dušo kapljica tolažbe, ena sama beseda, in Marija Magdalena je vsa srečna, njeno srce uživa rajsko veselje.

Med prijatelji Jezusovimi je bil posebno eden potreben tolažbe, — apostol Peter. Odkar je bil tisto noč pred velikim petkom svojega Gospoda in Učenika tako nesrečno zatajil, si ni dal več miru; bridko je jokal in obžaloval, kar je bil storil iz strahu in človeške slabosti. Gospod je vedel vse to in hitel, da ga potolaži. — Marija Magdalena je bila prišla povedat, da je grob prazen. Tedaj sta se apostola Peter in Janez nemudoma napotila k grobu; našla sta vse, kakor je bila sporočila Marija Magdalena, Gospoda pa nista videla. Ko se je Peter vračal v mesto, pravi sv. pismo, je sam pri sebi premišljeval vse to, kar se je bilo zgodilo. V njegovi duši pa sta se menjavala up in strah, veselje in žalost, ljubezen in kesanje. Tesno mu je bilo v prsih, še hujše kakor prejšnje dni. Ura tolažbe pa ni bila več daleč. Bilo je bržkone popoludne na velikonočni praznik, ko se je Jezus prikazal Petru. Kaj je pač čutil skesani apostol, ko je uzrl pred seboj božjega Učenika! Jezus ga je prijazno pozdravil, potolažil ga in mu povedal, da je vse odpuščeno in pozabljeno. — Kako dobro Srce ima Jezus! Apostol sv. Janez je ostal Jezusu zvest, spremljal ga je na Kalvarijo, stal je pod križem ob njegovi smrti: in vendar se je Jezus prej prikazal Petru kakor Janezu. Iz odprte rane v Srcu Jezusovem je tekel za apostola Petra vir tolažbe in miru in veselja!

Še tisti dan se je Jezus pridružil dvema učencema na poti v Emavs; zvečer se je prikazal vsem apostolom skupaj, in pozneje še večkrat; enkrat je bilo zbranih več kot 500 učencev, ko je prišel mednje Jezus; apostolu Tomažu je celo ukazal, da naj položi svoj prst v rano njegove strani. Pa vsega tega ne moremo na drobno premišljevati. Pravim samo: Vsi, ki so videli Jezusa, bi nam mogli pričati, da po vsej pravici molimo v litanijah: „Srce Jezusovo, vir vse tolažbe.“

Odkar se je naš Odrešenik vrnil k Očetu v nebesa, nimamo sicer te tolažbe, da bi ga videli s svojimi telesnimi očmi. Toda nevidno še vedno biva med nami v najsvetejšem zakramentu. Pod skromno podobo kruha in vina bije tisto Srce, ki je vir vse tolažbe. Iz najsvetejšega zakramenta se razliva nebeška luč, ki razsvetljuje mračnega duha; od tam izhaja skrivnostna moč, ki podpira slabotno voljo; tolaži nas z zgledom svojih čednosti, ki jih posebno razodeva v tem zakramentu: s svojo ponižnostjo in pokorščino in potrpežljivostjo.

Pobožne duše, ki kakor žalostna Mati božja, na tihem trpite, pa trdno verujete in upate, pridite k viru vse tolažbe, pridite k Srcu Jezusovemu! In če časih v žalosti nekoliko omahujete v svojem upanju, kakor Marija Magdalena, pa vendar Gospoda iščete in ljubite: verujte, Jezus se vas bode usmilil in vas potolažil, prej kakor mislite!

Pred vsemi pa pridite k studencu tolažbe vi, ki ste tolažbe najbolj potrebni — vi, ubogi grešniki. Dobri pastir, ki ga je gnala ljubezen, da poišče in potolaži žalostnega apostola, ima tudi za vas odprto Srce. In če je vaše srce trdo, brez kesanja, prosite najprej solz kesanja; zakaj solze vam bodo v tolažbo. Okusili bode, kar je rekel nekaj po svojem izpreobrnjenju sv. Avguštin: „Solze, ki jih sedaj pretakam, so mi slajše kakor vse veselje, kar sem ga užil med svetom.“ — Morda bode težko raztrgati grešne vezi; a vedite, brez truda se nič ne doseže; a za ves trud pa vam bode tolažba bogato plačilo na zemlji in veselje večno plačilo v nebesih!

Hrvaška mladina pod zastavo presvetega Srca.

Meselo je gledati, kako se širi pobožnost presvetega Srca Jezusovega tudi med južnimi Slovani. Povsod se ustanavljajo bratovščine presvetega Srca, razni listi poučujejo narod o tej pobožnosti in ga navdušujejo zanj. Z velikim zaupanjem smemo mi južni Slovani gledati v prihodnost; zakaj, če vsa znamenja ne varajo, bo novo stoletje za nas stoletje presvetega Srca.

Lep primer, kako je ta pobožnost razširjena in tudi mladini priljubljena, nam je dala lani hrvaška mladina.

Ko so se katoličani celega sveta pripravljali, da dostojno slavé Jezusa Kristusa, Odrešenika sveta, ob koncu starega in ob začetku novega stoletja, ni hotela niti hrvaška katoliška mladina zaostati za drugimi. Izpodbujena po č. duhovščini in svojih učiteljih in pod njih vodstvom je sklenila prirediti posebno svečanost na čast svojemu Odrešeniku in njegovemu presvetemu Srcu. Ta svečanost naj bi se pa vršila tako-le:

Na praznik presvetega Srca Jezusovega naj se posveti vsa hrvaška mladež javno in kolikor mogoče slovesno presvetemu Srcu. Vsakdo, ki se bo udeležil te slavnosti, naj vpiše svoje ime v posebno, prelepo okrašeno knjigo, „album“, ki se bo podaril sv. Očetu. Ob enem naj kupi mladina sv. Očetu zlato srce v znamenje svoje ljubezni in vdanosti. Ta dva darova naj ponese mladina sama v Rim in ju položi v roke velikemu papežu, Leonu XIII.

Vabilo k tej svečanosti so mladi in stari z velikim veseljem sprejeli. Bila je iskra, ki je padla iz presvetega Srca in zanetila velik plamen. Vse je hotelo sodelovati: moška in ženska mladež, po mestih in vaseh, od učencev v ljudski šoli do dijakov na gimnazijah in pripravnikov na učiteljskih pripravnicah.

Odbor odličnih duhovnov, ki se je zbral v Zagrebu, je kmalu izdal knjižico, ki je z lepimi, gorečimi besedami razjasnjevala mladini to slavnost. Te knjižice se je razprodalo v treh mesecih do 50.000 iztisov. Ni bilo skoraj otroka v najbolj skriti vasi, ki je ne bi bil imel v rokah.

Ko se je pa približal mesec rožnik, se je videlo, kako se povsod mladež pripravlja na veliki praznik. Obhajale so se devetdnevnice in tridnevnice, zaljšali oltarji in kipi presvetega Srca, v mnogih zavodih pa so se delale pesmice, da se ta dan kolikor mogoče svečano proslavi.

In tako je napočil zaželeni dan. Učenci so se večinoma dan prej izpovedali, na praznik presvetega Srca pa sv. obhajilo prejeli, nato pa se javno in slovesno posvetili presvetemu Srcu. Vsem na čelu je stopal Zagreb, glavno mesto Hrvaške, s svojimi mnogobrojnimi šolami. Lepo je bilo gledati to neštevilno vojsko presvetega Srca; kakor reka je naenkrat poplavela mladež celo mesto in hitela pod vodstvom svojih katehetov, učiteljev in učiteljic v hram božji. Samo iz samostana usmiljenih sestra je bilo nad 1600 učenk. Tem na čelu so stopale tri pripravnice s krasno zastavo, za njimi je nosilo šest pripravnic kip Srca Jezusovega. Po mestnih ulicah je odmevala prekrasna pesem na čast Srcu Odrešenikovemu, prav za to priložnost zložena in uglasbena. Ko se je zbrala vsa mladina v cerkvi in se lepo razredila, se je začela svečana služba božja. Po službi božji stopi na leco pridigar, ki je s svojim lepim govorom navdušil vsa mlada srca. Po pridigi je pristopil zopet duhovnik pred oltar in pričel glasno in veličanstveno moliti molitev k presvetemu Srcu. On naprej, a vsa mladina za njim. Svečanost se je končala s pesmijo posvetnico.

Na enak način se je vršila slavnost po vsem Hrvaškem, po Dalmaciji, po Bosni in Hercegovini. Nemogoče je vse opisati, kaj so storili posamezni kraji, razne šole in zavodi. Od vseh strani se je čul le en glas, da ni videla Hrvaška take slovesnosti.¹⁾

Pač se je starim solzilo oko, ko so gledali mladi naraščaj, kako pri-sega presvetemu Srcu zvestobo. Marsikatero srce, ki je že skoraj obupalo, videč, kako propada današnja mladina, se je napolnilo z novim upom v boljšo bodočnost.

Imena vseh onih, ki so se posvetili presvetemu Srcu, je zapisala mladina lastnoročno v lepo, veliko knjigo, album. To ti je res zlata knjiga. Vezana je v fino belo usnje in okovana z zlatom. Na čelu je lepa slika Srca Jezusovega, izdelana z iglo od mladih Hrvatov pod vodstvom usmiljenih sestra. Okoli slike so trije okviri, z raznimi okraski, vezani v zlatu. Celo delo je prava umetnina.

Ako pa odpreš to prelepo knjigo, najdeš tu imena katoliške hrvaške mladine z njih učitelji, vseh skupaj 160.000. Posebno lepo so izdelani naslovni listi posameznih škofij in učnih zavodov. Vrednost same knjige brez ročnega dela je 1000 K.

Njena vrednost pa raste, ako pomislimo, da jo je napisala in okrasila otroška ljubezen. Ko so v nekem zavodu vpisavali gojenci svoja imena, samo en dijak ni prišel v pravem času, da se vpiše. Ko so pa bili vsi gotovi, pride tudi on. Ali mesto peresa vzame svoj žepni nož in se hoče urezati v roko.

¹⁾ Vsa ta slavnost je obširno opisana v hrvaški knjigi: „Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova. Spomenica i Budnica.“ Knjiga je res lepa, bogato s slikami okrašena. Dobi se v zalogi pri A. Scholzu v Zagrebu. Cena 1 K 20 h.

Prednik, ki je to slučajno opazil, mu je strogo zapretil, da ne počne kake nepremišljenosti; ali srce mu je bilo od veselja ginjeno, videč mladeniča, ki je hotel v ljubezni do sv. Očeta zapisati z lastno krvjo svoje ime v zlato knjigo.

Zares je bila ta lepa knjiga takorekoč veliko pismo, katero je hrvaška mladina pisala Očetu vsega krščanstva v svetem letu.

Nič manj lep ni bil drugi dar, ki ga je hrvaška mladina sv. Očetu pripravila — zlato srce. Samo zlato brez dela je 1400 K vredno. Srce je naravne velikosti in se more od zgoraj odpreti. V njem se čuvajo duhovne miloščine, molitve, katere je darovala krščanska mladina po vseh hrvaških zemljah za svojega očeta. Nekateri so v veliki svoji ljubezni za sv. Očeta žrtvovali celo dve leti svojega življenja, da jim Bog okrajša življenje, svetemu Očetu pa podaljša, ako je to njegova sv. volja.

Ko so lani koncem meseca junija hrvaški romarji odpotovali v Rim, se jim je pridružilo tudi 50 mladih Hrvatov in Hrvatice, da izrazijo velikemu papežu ljubezen in vdanost hrvaške mladine in da mu prinesó svoje darove: zlato knjigo in zlato srce, pred vsem pa svoja goreča srca.

Prav ganljivo je slišati, kako ljubeznivo je sprejel papež te dobre otroke. Pri skupni avdienci sta pristopila najprej dva gimnazijalca pred noge Njegove Svetosti z albumom.

„Koliko pa jih je vpisanih?“ vpraša sv. Oče dubrovniškega škofa, ki mu je razlagal ta dar.

„Nad 160.000“.

„Nad 160.000“, je ponavljal starček z vidnim začudenjem, in na lice mu je legel blag smehljaj.

Ljubeznivo je pobožal dijaka po licu s svojo posvečeno roko, katero sta presrečna mladeniča obsula s poljubi.

Za njima so pristopile mlade Hrvatice v narodni nošnji, ena od njih je izročila namestniku Kristusovemu „zlato srce“. Sv. Oče je z veseljem ogledaval prelepi dar dragih otrok. Ali še večje veselje so mu vlile v srce besede hrvaškega nadpastirja, ki mu je razložil pomen zlatega srca in kaj mu vse darujejo njegovi otroci v tem srcu, svojo ljubezen in svoja srca zjedinjena z božjim Srcem.

Razen teh darov je podarila hrvaška mladež sv. Očetu še Petrov novič: v prelepi škatlici 500 zlatov.

Papež ni pozabil te velike ljubezni hrvaške mladine. Zlato srce je obdržal dolgo časa v svoji sobi, kjer ga je opominjalo na otroško ljubezen mladih Hrvatov. Album pa je poslal v svojo rodno hišo, kjer se v posebnih sobah hranijo razni darovi, katere mu je podarila ljubezen vernih kristjanov. Da, celo lastnoročno je pisal hrvaški mladini v pismu do zagrebškega nadškofa, ter se ji zahvalil za veliko ljubezen.

„Med premnogimi veselimi dogodki“, piše med drugim sv. Oče, „s katerimi se je dopadlo božji dobroti Našo dušo v tem svetem letu tolažiti in krepiti, zavzema odlično mesto dokaz ljubezni in vdanosti, ki ga nam je prinesla hrvaška mladina. Ta dokaz Nam je posebno drag, ne le radi velikega

števila onih, ki so ga izrazili, ampak najbolj radi tega, ker so se ti svečano obvezali, da se bodo borili pod zastavo božjega Srca vztrajno in odločno za vero in domovino Zato Tebi, častni brat, že radi Tvojega poklica naročimo, da tej mladini zopet izraziš Našo zahvalo in da jo hkrati v našem imenu bodiš, da se nepremakljivo drži svojega sklepa, ker bo zajemala obilno tolažbo in gotovo upanje bodoče sreče, če bo Kristusovo Srce pobožno častila in pridno posnemala.“

Bog daj, da hrvaška mladina nikdar ne pozabi svoje dane besede. Presveto Srce pa naj bi zbralo pod svojo zastavo vse južne Slovane in jih napolnilo z ognjem svoje ljubezni. Naj bo ogenj, ki gori v presvetem Srcu za nas, jutranja zarja — lepšega dne!

T.

Devetnajsto letno poročilo

družbe vednega češčenja najsvetejšega altarskega zakramenta in za dostojno opravilo ubožnih cerkev *lavantinske* škofije za sveto leto 1900.

„Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše,
in kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo.“
(Ps. 25, 8.)

Midel sem Gospoda sedeti na visokem in vzvišenem sedežu, in to, kar je bilo pod njim, je napolnilo tempel. Serafimi so stali ob njem, po šest perutnic je slehern imel: z dvema so si obraz zakrivali, in z dvema so si zakrivali noge, z dvema pa so letali. In drug drugemu so vpili: Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum, vsa zemlja je polna njegovega veličastva! In stresali so se podboji pri vratih od glasa vpijočih, in hiša je bila polna dima (namreč veličastva božjega).“ (Iz. 6, 1—4.)

Vesoljni svet je veličasten tempel božji; nebesa so prestol Najvišjega in zemlja je njegovo podnožje; nebo in zemljo je vstvarila njegova vse-mogočna Beseda, in on napolnjuje vse s svojo pričujočnostjo. „Nebesa pripovedujejo slavo božjo, in nebesni obok oznanjuje delo njegovih rok.“ (Ps. 18, 2.)

Pa tudi človek, ker je vstvarjen po božji podobi, je tempel božji; samo da je ta tempel bil oskrunjen po grehu prvih starišev, in tudi zemlja je bila zaradi tega greha prekleta.

Prišel pa je Jezus Kristus, edinorojeni Sin božji, iz visokih nebes, prikazal se je v podobi ubogega slabotnega deteta, da prenovi po grehu razdejani tempel božji, da ga očisti in posveti. Po njem je došlo vsemu svetu zveličanje. — „Prikazala se je milost Boga Zveličarja našega vsem ljudem, katera nas uči, da se odpovemo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno pravično in bogoljubno živimo na tem svetu, čakajoči zveličanskega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, kateri je dal samega sebe za nas, da bi nas rešil vse krivice, in sebi očistil prijetno ljudstvo, vneto za dobra dela.“ (Tit. 2, 11—14.)

Prvi tempel božji, katerega si je izvolil Jezus Kristus za svoje prebivališče, je bila brezmadežna Devica Marija, iz katere je vsprejel po obsenčenju svetega Duha svojo človeško naravo. Marija, brezmadežna, najčistejša Devica je torej prava podoba naših cerkev, templov božjih; ona je

tisti šotor nove zaveze, katerega si je izvolil kralj vseh kraljev za svoje varno, mirno prebivališče.

Ko je prišel božji Zveličar na svet in je dopolnil delo, katero mu je naročil njegov Oče, prenovil je obličje zemlje in jo prevstvaril v novi tempel božji. Prvi altar, katerega je posvetil Jezus sam, so bile jaslice in križ, in prva krščanska cerkev je tisti ubožni hlev, v katerem se je narodil.

Ko je torej posvetil Odrašenik sveta hlev v Betlehemu s svojim rojstvom v tempel božji, ko je po Kristusu, včlovečenem Sinu božjem, zopet zasijala milost božja grešnemu svetu: takrat se je noč spremenila v svetli dan, nebesa so bila polna svetlobe; takrat so se odprla vrata nebeška in prišli so angeli božji iz nebes, ter so napolnili nebeške višave z veselimi petjem: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ (Luk. 2, 16.)

Ti veseli hvalospevi so odmevali na zemlji v tistem slovesnem trenutku, ko se je prikazalo milo in ljubeznivo obličje Zveličarja ubogim zemljanom, da jih odreši in zopet spremeni v temple božje. To je tista velepomembna beseda, ki je zapisana na vsaki krščanski cerkvi, vdolbena na vsakem kamenu, in katera bi se naj lesketala z zlatimi črkami zapisana na pročelju cerkvenih vrat, da bi vsem oznanjevala, komu na čast je pozidana ta hiša božja.

Dokler je Jezus Kristus, Zveličar božji, po zemlji hodil, je prišlo zveličanje v vsako hišo, katero je obiskal; vse njegove stopinje so bile polne miru in blagoslova. Kjerkoli se je prikazal, bežali so hudobni duhovi, grešniki so se spokorili in so našli dušni mir. „Danes je tej hiši zveličanje došlo“, je rekel Gospod, ko ga je Cahaj vsprejel v svojo gostoljubno hišo. (Luk. 19, 9.)

Taisto zveličanje je zapustil Kristus svoji cerkvi; pripravil si je med nami svetišče in prebivališče miru, da tukaj prebiva med nami v najsvetejšem zakramentu in nam deli svoje milosti. Vsaka katoliška cerkev je prebivališče Gospodovo; ona je odločena, da sprejema vernike cele občine v svoje naročje; da jih loči zunanjega posvetnega trušča; da jih združuje in povzdiguje njihova srca nad vse zemeljske stvari; da jim kaže darilni altar, kjer prebiva naš božji Odrašenik v skrivnostni podobi kruha, v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, od koder nam prihaja vsa milost in svetost. V katoliški cerkvi, v tem nebeškem šotoru, si je izvolil Jezus Kristus svoje prebivališče do konca dni; tukaj prebiva pri nas kakor prerok in učenik, kakor veliki duhovnik, naš kralj in Gospod: „In mi gledamo njegovo veličastvo kakor Edinorojenega od Očeta.“ (Jan. 1, 14.)

„Odveži svoje čevlje, zakaj zemlja, na kateri stojiš, je sveta.“ (Eksod. 2, 5.) Častitljiva je vsaka katoliška cerkev, hiša božja, ker prepomembni in skrivnosti polni so obredi, s katerimi je bila posvečena; veličastna in prečudežna so opravila, za katere je odločena. Vse nas spominja v njej, da je lastnina Najvišjega.

Častitljivo nam mora torej biti to svetišče; tukaj so vrata nebeška, tukaj preddvor Večnega in šotor Gospoda vojskinih trum; tukaj nas obdaja pričujočnost božja in se družijo večnost s pozemeljskim bitjem. Vse, kar vidimo v cerkvi, spominja nas na nebeško domovino. V tem svetišču se nam razodeva božje usmiljenje in napolnjuje naša srca z nadnaravno svetlobo in svetostjo. Vse, karkoli nas obdaja: stebri visoki, cerkveni obok, rezane in slikane podobe svetnikov, cerkvena oprava in priprava in posebej še vzvišen altar; vse nam kliče z mogočnim glasom: Tukaj je svetišče Gospodovo. „Odveži čevlje od svojih nog, zakaj svet je kraj, na katerem stoji tvoja noga.“ (Eksod. 2, 5.) S čistim in brezmadežnim srcem se bližaj torej svojemu Gospodu in Bogu, odloži vse posvetne skrbi, kadar prideš v hišo Gospodovo: „Kako strašen je ta kraj! Tukaj ni drugega kakor hiša božja, in vrata nebeška.“ (I. Moz. 28, 17.)

Kako srečni smo, da imamo to Bogu posvečeno cerkev, hišo božjo! Skrbimo torej za njeno lepoto in radi obiskujemo to božje svetišče. „Kako ljuba so mi tvoja prebivališča, Gospod vojskinih trum! Moja duša hrepeni in koprni po preddvoru Gospodovem; moje srce in moje meso se veseli v živem Bogu.“ (Ps. 83, 2.)

Obnašajmo se pa tudi v tej hiši božji vpričo živega Boga spodobno in pobožno; ker tukaj so na nas obrnjene oči Gospodove in njegova ušesa so odprta na molitve teh, ki tukaj molijo.

Skrbimo pa tudi, da bo naša duša in naše telo lep tempel Božji, vredno prebivališče Najvišjega; ljubimo pobožnost in sveto čistost. „Ali ne veste“, uči sveti apostol Pavel, „da ste tempel božji in da Duh božji v vas prebiva? Ako pa kdo tempel Božji oskruni, tega bo Bog končal. Zakaj tempel božji je svet, kar ste vi.“ (I. Kor. 3, 16.) Molimo in kličimo z besedami svete cerkve: O Bog, kateri iz živih in izvoljenih kamenov pripravljaš svojemu veličastvu večno prebivališče; pridi na pomoč svojemu ljudstvu, da, kakor se razširja po telesnem prostoru, naj tudi narašča v svoji duhovni popolnosti. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Družbeno delovanje v svetem jubilejskem letu 1900.

Slišali smo, kako imenitna je vsaka krščanska cerkev, hiša božja. V njej prebiva Jezus Kristus, naš ljubeznivi Odrešenik v svetem tabernaklju, na sedežu svoje milosti, v najsvetejšem zakramentu; v njej se opravlja najsvetejša daritev svete maše, po kateri nam prihaja vsa milost iz nebes. Kako častljivo je torej opravilo družbe vednega češčenja, ki skrbi za snago, čast in lepoto hiše božje; za primerno cerkveno opravo in pripravo, da se zamore ta najsvetejša daritev nove zaveze vredno in dostojno opravljati.

Družbeno vodstvo poroča s hvaležnim srcem, da je število udov v tem letu se pomnožilo na 19.482.

Milih darov so družbeniki in drugi dobrotniki poklonili v družbene namene 5566 K 91 v, za katere je družbeni odbor priredil lepo število cerkvene obleke in drugih potrebščin. Visokorodna grofica Marija Nugent rojena Palavičini je zopet letos blagodušno poklonila družbi dve lepi kazuli, dve štoli za praznike in albo. Za to dragoceno darilo bodi preblagi dobrotnici izrečena najsrčnejša zahvala; ravno tako tudi vsem velečastitim dušnim pastirjem, kateri so tako požrtvovalno in vstrajno nabirali družbenike, nje vodili in navduševali za češčenje in moljenje Jezusa Kristusa v zakramentu njegove božje ljubezni. Posebej bodi izrečena najiskrenejša zahvala premilostljivemu gospodu knezu in škofu Mihaelu, družbenemu pokrovitelju, za dosedanjo vsestransko podporo in naklonjenost; kakor tudi blagemu gospejskemu odboru in častitim šolskim sestram za njihov trud in uspešno delovanje.

Priredila se je naslednja cerkvena oprava:

4 pluvijali, 30 mašnih plaščev, 4 dalmatike, 4 vela ali naramnice, 5 plaščekov za ciborij in 9 za spoved, 3 štole za praznike, 7 krstnih stol in 7 za spoved, 6 altarnih pultov, 6 pogrinjal, 8 altarnih blazink, 23 alb, 18 roketov, 144 purifikatorij, 36 lavabo prtičev, 68 humeralij, 40 malih in 40 večih korporalij, 1 altarno pogrinjalo, 2 obhajilni pogrinjali, 12 pasnikov, 1 predgrinjalo za prižnico, 1 mrtvaški prt, 15 rdečih, 19 črnih suknjic za strežnike, 17 rdečih, 24 črnih in 9 vijoličnih golirjev, 24 roketov za strežnike, 4 svečnike, 4 mašne bukve, 1 mašni kelih, 1 baldahin ali nebo.

Naj bo vse k večji časti božji!

Maribor, dne 12. maja 1901.

Družbeno predstojništvo.

Poleg tega poročila je izdalo letos družbeno vodstvo posebno knjigo,¹⁾ ki je lep spomenik blagonosnemu delovanju družbe od nje početka leta 1882., pa do leta 1900. — Knjiga obsega pet delov. V prvem delu je na kratko, pa dobro povedano: kaj je vedno češčenje? Kje in kedaj se je začelo? Kako se je razvijalo? Potem govori knjiga o vednem češčenju v lavantinski škofiji. In v drugem delu je natanko popisano, koliko je storila družba v čast božjo v 18 letih, kar obstoji. Precej prvo leto (1882) je štela družba 4433 družbenikov, ki so nabrali 2826 K 32 h za cerkveno opravo. Število družbenikov je potem rastle od leta do leta, in s tem so se množili tudi letni doneski. Do leta 1900. se je vpisalo v družbo vseh skupaj 19.053 udov; skupna svota letnih doneskov od leta 1882. do leta 1899. pa je 83.002 K 62 h. — Med letna poročila so uvrščeni nagovori in pastirski listi sedanjega družbenega zavetnika milost. kneza in škofa Mihaela.

Tretji del knjige so molitve v počeščenje presv. Rešnjega Telesa; v četrtem in petem delu pa so zbrani zlati nauki o daritvi sv. maše in cerkveni obleki.

Razen lepe vsebine krasi knjigo devet prav dobro posnetih podob. Naslikani so trije škofje lavantinski: Anton Martin Slomšek, dr. Jakob Maks. Stepišnek in sedanji knez in škof dr. Mihael Napotnik. Druge podobe nam kažejo: sv. Paskala Bajlona, zavetnika družbe vednega češčenja, stolno cerkev sv. Janeza Krstnika v Mariboru, disputo Mihelangela, sveto poslednjo večerjo po Leonardu da Vinci, novi oltar presv. Srca Jezusovega v stolni cerkvi v Mariboru in novi oltar presladkega Srca Marijinega v isti cerkvi.

Družba je poklonila knjigo svojemu preblagemu pokrovitelju, knezu in škofu dr. Mihaelu Napotniku, „v dolžno zahvalo in v pobožni spomin na petdesetletnico rojstva, petindvajsetletnico mašništva in desetletnico škofovanja“.

Vsa knjiga se nam zdi kakor mejnik, ki kaže nam pot v novo stoletje, s pomenljivimi besedami, ki se beró na prvi strani: „Jezus Kristus, Bog in človek, živi, vlada in kraljuje v najsvetejšem zakramentu in varuje svoje ljudstvo vsega hudega“. *F. U.*

Lurška stava.

Y 2. številki letošnjega letnika je „Venec“ poročal o stavi, katero je razpisal Francoz E. Artí (E. Artus) gledé na lurške čudeže. Artí je bil dal l. 1871. razglasiti po časopisih, da stavi za 10.000 kron, da so resnični vsi lurški čudeži, katere je Henrik Lasér (Lasserre) popisal v bukvah „Lurška Mati božja“. In Artí je izjavil, da izplača svojemu nasprotniku teh 10.000 kron, tudi ako bi se mu posrečilo ovreči en sam izmed imenovanih čudežev. V 2. številki smo natančneje opisali to stavo, njen vzrok in deloma tudi izid.

Pisavec teh vrst je pred kratkim pisal g. Artíju samemu in ga povprašal, kako je sedaj z njegovo stavo, in je-li kdo dobil one tisočake. Stari Artí je odpisal:

¹⁾ Venite, adoremus! Družba vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa in za podporo ubožnih cerkev Lavantinske škofije v svojem osemnajstletnem blagonosnem delovanju. Od leta 1882. do 1900. Maribor, 1901. Založba lastna. Tisek tiskarne sv. Cirila. — Str. 242.

Pariz, 9. junija 1901.

Gospod J. G.!

Nihče se ni upal resno poganjati za to, da bi dobil stavo, katero sem ponudil, in nihče se ne bo več sanjo oglasil; zakaj najmanjša preiskava pouči vsakogar, da bi izgubil svoj denar.

Sprejmite, g. vikar, zagotovilo mojega globokega spoštovanja.

E. Artus, Rue Tronchet 5.

Iz tega pisma se vidi, da navdaja brezverce danes še ravno tak strah pred lurškimi čudeži, kakor nekdanj! Lurška Mati božja je s svojimi deli tako zavrnila te krive preroke, da si še na dan ne upajo, ako se od njih zahteva, naj poizkusijo z n a n s t v e n o dokazati, da se v Lurdu ne razodeva višja moč!

J. Godec.

Naznanila in poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presvetege Rešnjega Telesa v Ljubljani. Po noči med 4. in 5. julijem bodo moški častili presv. Rešnje Telo v cerkvi sv. Jakoba. — Ker je mesec julij posvečen presveti krvi Kristusovi, se bode to noč molilo iz knjižice: Ura molitve v počeščenje svetih ran in predrage krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Kdor si želi omejneno knjižico kupiti, jo lahko dobi po 20 vinarjev v Florijanskih ulicah št. 7. — Čisti dobiček je namenjen za odkup ubogih zamorskih otrok.

S Homca, dne 5. rožnika 1901. (Nova kapela. Rožnivenška bratovščina.) Novo kapelo smo vlani pozidali in letos dovršili namestu starega neukusnega znamenja med župniščem in cerkvijo. Postavili smo jo, kakor stoji vklesano na vrhu v kamen, v spomin XIX. stoletnice rojstva Jezusa Kristusa. Na praznik presv. Trojice je kip Jezusovega presv. Srca v njej blagoslovil ob navzočnosti še petero duhovnikov prečastiti gospod kanonik T. Kajdiž. Po jako umestni pridigi preč. g. kanonika o ljubezni Jezusovega presv. Srca se razvrsti ob petju lavretanskih litanij dolga procesija za rožnivenškim banderom, ki ima na drugi strani tudi naslikano Jezusovo presveto Srce. Blagoslovnim molitvam je sledil kratek nagovor domačega g. župnika, ki je razložil, da smo to kapelo postavili na mejniku dveh stoletij v čast Jezusovemu presv. Srcu, v porabo o veliki noči, posebno pa na praznik presv. Rešnjega Telesa in ob rožnivenških procesijah. Ko so nato pevci odpeli par kitic lepe pesmi: „Srce Jezusovo milo“, se je pomikal slovesni sprevod v župno cerkev, kjer so se opravile molitve po litanijah ter podelil blagoslov z Najsvetejšim.

Vodilno misel za načrt nove kapele je dal vč. gosp. dekan M. Sitar; podrobni načrt pa je izdelal ter kapelo pozidal zidarski mojster Fr. Tavčar iz Loke pri Mengšu. Visoka je 8 metrov, znotraj meri 2:30 metrov v kvadratu. Krije jo kupola, ki nosi še stebričasto kupolico na vrhu. Katedralne šipe je vdela g. Agnola iz Ljubljane, okrasil jo je z dobro posrečeno plastiko g. Fr. Ulčar iz Kamnika. Veliki kip je kaj lepo delo g. Fr. Tončiča v Kamniku. Jezus z desnico blagoslavlja, z levico pa kaže na svoje Srce. Tudi vsi drugi delavci, domači in iz okolice, so vsak svoje delo vrlo izvršili. Cela stavba, ki jako ugaja kmetu in gospodi, postavljena je s prostovoljnimi darovi iz ljubezni do Jezusa in Marije.

Naša rožnivenška bratovščina kaj dobro uspeva. V 11 letih se je vpisalo nad 8000 udov. Ne le iz domače, ampak tudi iz sosednjih župnij prihaja k mesečnim pridigam in procesijam silno ljudstva. Po pravilih te

bratovščine smo obdržali prvo nedeljo v mesecu za njo, a zadnjo nedeljo v mesecu opravljamo pobožnost Jezusovega presv. Srca. Prvo nedeljo malega srpana imamo vselej blagoslov vrtnic po obredniku te bratovščine. Rožnivenško soboto in nedeljo, ko se morejo dobiti v naši župni cerkvi porcijunkulskim odpustkom enake milosti, pa pride toliko vernikov, tudi moških, k spovedi, da treba vselej še par drugih duhovnikov naprositi za pomoč. Od sv. Očeta zapovedano rožnivenško pobožnost opravljamo meseca grudna. Da je vse bolj živahno in slovesno, odpojó na koru po vsakem odstavku na dotično skrivnost se ozirajočo kitico (iz „Slava Bogu“); molijo pa v delavnik vedno šolarji, po trije, ki se menjajo vsak teden ali že v treh dneh. Večinoma se čas molitve s petjem vred pa sv. maša vjema

Za god sv. Dominika (ali sicer tudi za bratovske shode) imamo pripravljeno to-le pesmico:

1) Dominik, oče sveti, iz srca hvalo peti gor čuj nas ti v višavah, ker v silah in težavah orožje dal si tako, da zmago lahko vsako dobimo po Devici nebeški Pomočnici!	2) Nas družbe svoje ude obvaruj smrti hude, pa prošnjo nam usliši, da v božji rajski hiši Boga častimo večno z Marijo vso presrečno, Dominik, tudi Tebe, Le zbiraj nas krog sebe! <i>V. B.</i>

Iz Šmarja. Meseca maja so priredile vse Marijine družbe Šmarske dekanije skupen romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje. Lepo je bilo videti 18 vagonov, v katerih so vesele Marijine hčere prepevale prelepe Marijine pesmi. Kakor hčere, ločene od svoje matere, hitele so v naročje Njej, kateri so posvetile vse svoje življenje. Nikoli se morda še niso videle, niso znale, od kod so, a vse je vezala ena vez, vez ljubezni do Marije. V Ljubljani se je pridružilo tudi precej Marijinih deklet iz Sv. Križa pri Litiji pod vodstvom svoje prednice, gdč. učiteljice. Prav rade bi se zbrale prišedši na kolodvor v pare, a nam nemilo nebo je rosilo pomladnemu zelenju tako potreben dež, da so šle v skupinah k Mariji Devici. Tam je pri cerkvenih vratih pozdravila Marijina družba iz Mošenj, na čelu ji g. učiteljica vse Marijine hčere. V krasnem domu nebeške Matere so se torej sošle njene hčere od različnih strani, a vendar so se čutile — kakor doma. Najprej je bil govor, potem pa skupno sveto obhajilo; sledila je slovesna sv. maša, med katero je lepo pel šmarski pevski zbor. Popoldne ob eni uri so bile pete litanije in po litanijah je bilo treba hitro odriniti na kolodvor. Kako rade bi Marijine hčere še ostale pri Mariji, a začule so glasove:

„Že slovesna ura bije Se ločiti od Marije,	Moram se podat' nazaj, Zapustiti sveti kraj!“

Marsikatero oko je bilo solzno, ko se je bilo treba ločiti od Marije. Bil je res lep dan, saj jih je bilo mnogo, ki še niso bile nikoli prej na Brezjah. A kar nas najbolj z veseljem navdaja, je pa to, da so bile pri tem romanju Marijinim družbam na čelu gdč. učiteljice. Lepšega namena si pač ne morejo izbrati, kakor tega, zbrati svoje otroke, ko zapusté šolo, ko so brez vodstva, pod zastavo Marijino ter jih po Mariji voditi k Jezusu. Znano je, kako hitro se otroci izgubé, ko šolo zapusté. Kdor je pa v družbi Marijini, ta se ne bo lahko izgubil, ker ga vodi mogočna roka Marijina in ker je deležen sadov skupne molitve.

Ivan Baloh.

Dolenja vas pri Ribnici. Obče priznано je, da je sveti misijon za vneto in poživljenje krščanskega življenja za vsako faro najboljši pripomoček. Pa ne le samo enkrat ali dvakrat, ampak večkrat je treba ljudstvo na tiste srečne dni prav živo spominjati, ker, kakor druge dušne dobrote, se tudi te prerade pozabijo. Res, da bi bili v kaki fari le zakonski in stari ljudje, zadostoval bi sv. misijon na tri ali štiri leta; toda za mladino, ki je tolikim ne-

varnostim izpostavljena, vsakovrstnim skušnjavam podvržena, ki najlepše nauke tako hitro pozabi in se v najboljših sklepih tako brzo omaje, je treba večkrat prav slovesno potrebne nauke v spomin klicati: zato smo zopet letos imeli pri nas duhovne vaje od 4. do 12. maja po stanovih, katere so vodili čč. gg. lazaristi iz Maribora, ter s svojo prepričevalno besedo slehernega tako ganili, da se je nekako primoranega čutil, trden sklep resničnega popboljšanja storiti. Ni se torej čuditi, da je bila cerkev vsak dan do poslednjega kotička napolnjena. Pa tudi previdnost božja je naklonila, da je poslednje dni v tednu, ko so imeli fantje in možje svoje duhovne vaje, vedno vsak dan po malem deževalo, da tudi v poljskem delu niso imeli nobene zamude. — Ves čas so se vršile duhovne vaje v najlepšem redu, da je bilo za vse največje veselje. Pri sklepu so nam blagoslovili nov misijonski križ, ter ga v cerkvi na pripraven prostor postavili. Na zadnje so tudi že lani ustanovljeno Marijino družbo za mladeniče in dekleta vnovič vkrepili, tako, da imamo zdaj že 105 mladeničev in 160 deklet v Marijini družbi vpisanih. Bog poplaščaj čč. gg. misijonarjem preobilni trud, katerega so devet dni z nami imeli; hvala bodi tudi vsem gospodom, ki so nam pomagali. *Ź. Š.*

Iz Goč se nam poroča, da so na praznik vnebohoda Gospodovega slovesno ustanovili Marijino družbo za dekleta.

Iz Žirov. Na binkoštni ponedeljek je imela naša Marijina družba lepo slovesnost. Ob navzočnosti več duhovnikov je namreč blagoslovil g. dekan Arko novo družbeno zastavo. Zastavo je izdelala znana tvrdka „Osiander“ kaj okusno. Posebno lepi sta vezeni podobi Marije brezmadežne in sv. Alojzija. — Slovesnosti sta se udeležili tudi Marijini družbi iz Stare Oselice in Ledin. Po jedrnatem nagovoru g. dekana se je obred izvršil in pobožnost skončala s slovesnimi, petimi litanijami. Bil je ta dan za Marijine hčere res dan veselja; lepe Marijine pesmi so donele v cerkvi še celo uro po slovesnosti. Bog daj Marijinim hčeram stanovitnosti in neustrašenosti pod zastavo Marijino in sv. Alojzija!

Iz Žaline. Marijina družba v Žalini si je omislila zastavo, pod katero se bodo zbirale Marijine hčere naše župnije. Na 5. junija se je napovedala sv. birma za našo župnijo. To priliko je porabila družba in je prosila presvetlega knezoškofa, da bi ji blagoslovili zastavo in sprejeli 11 novih udov. Prav radi so ustregli presvetli knezoškof prošnji družbe. Po končani sveti birmi so prav slovesno z lepim navdušenim nagovorom blagoslovili zastavo in potem sprejeli še nove ude. Zastavo je naredila ces. kr. strokovna šola v Ljubljani. Narejena je iz močnega belega svilnega blaga. Na eni strani nosi podobo brezmadežnega spočetja Marijinega, na drugi podobo sv. Alojzija. Kumica pri blagoslovljenju zastave je bila blagorodna gospa Ana Javornikova, soproga tukajšnjega veletržca, in je darovala zastavi lep trak z napisom: „Pod zastavo tvojo, mati, hudega se nam ni bati.“ Bog daj, da bi se pod to zastavo zbralo prav mnogo dobrih Marijinih hčera. —*k.*

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nezmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Uredništvo.